

El Sintagma Verbal. Estructura Classes sintàctiques de verbs

Funcions oracionals en el grup de predicat

Parlem-ne ara des del punt de vista sintàctic. Sabem que el **SPred.** o **SV** és el segon **constituent immediat** de l'oració al costat del **SN**:

$$\{O \rightarrow SN (S) + SV (P)\}$$

Però no tots els **SV** (P) s'estructuren igual. En l'estructura profunda¹, qualsevol **SPred.** obeeix les següents regles:

	Nucli verbal	Complementació
SV o SPred →	Predicat Nominal:	SN (atribut) (1)
	1. Còpula + (verbs de predicació incompleta)	SAdj (atribut) (2) + SPrep (atribut) (3) [...]
	Predicat Verbal:	
	2. V + (SN) + (SPrep) (verbs de predicació completa)	
	(L'expansió específica dels predicats verbals dependrà llavors de com el V desenvolupa la seva natura expressiva de verb de predicació completa : bàsicament, si s'actualitzen o no com a transitius, donant lloc a les diverses estructures següents:	
	(4) V.	(8) V + Sprep (Règim Verbal/ Sup.)
	(5) Vt + SN (CD)	(9) V + SN/SAdj (CPred)
	(6) Vt + SN (CD) + SPrep.	
	(7) Vi + Sprep.	

Tenim, per tant dues **estructures** generals o **bàsiques** de **SPred.**, que anomenarem, respectivament, **Predicat Atributiu** o **Nominal (1)** i **Predicat Verbal (2)**. I com pot apreciar-se també a l'esquema, cadascuna de les quals permet actualitzar-se com a tal, mitjançant un cert, però sempre limitat, nombre de possibilitats constructives; això és, segons i com aparegui un tipus o d'altre de sintagma integrant-ne l'estructura pròpia.

I encara, fent-se una espècie de fusió de les característiques d'ambdues estructures generals, pot aconseguir-se una tercera classe d'estructura de predicat que anomenarem **Predicat Mixt** o **Predicat d'Estructura Híbrida**. Però vegem-los pas a pas, descobrint les seves característiques més remarcables i assajant-ne també ja alguna anàlisi.

¹ En la sintaxi transformacional, s'ha anomenat **estructura profunda** a la **construcció mental** que primer fem del **discurs** del missatge; en oposició a l'**estructura superficial** que seria l'expressió que en resulta, és a dir, la construcció del **discurs** del missatge com és finalment **expressat**. Allò que pensam, davant d'allò que finalment diem i com ho deim.

1. Predicat atributiu o nominal

Té, com a **característica bàsica pròpia**, la **còpula**. La còpula només es constitueix en el **nucli morfològic** del **SV** per articular l'anomenat **Predicat nominal** o **atributiu**; on, de fet, el contingut semàntic s'expressa desplaçat cap a la complementació específica. Això és, a la frase “El professor és intel·ligent”, allò que realment hi significa és el N del SN (professor) i el N del SAdj (intel·ligent), i la prova d'això és que, si suprimim la còpula, el contingut del missatge seria encara semblantment comprensible. És a dir, el verb —tot i que N morfològic del SV— no afegeix cap contingut al que ja entendríem a través únicament d'un sintagma com ara “professor intel·ligent”. No expressa, idò, activitat sinó només relació.

La còpula, semànticament, és una peça gairebé buida o amb contingut només gramatical. No presentaria més càrrega semàntica que la d'enllaçar una atribució (l'**atribut**) amb el seu subjecte, per explicar-s'hi alguna característica d'aquest. Per això, dels **verbs copulatius**, se'n diuen **verbs de predicació incompleta**, ja que no aporten cap concepte a la significació de la frase.

Són verbs de copulatius i paracopulatius o de predicació incompleta: **ésser**, **estar**, **semblar**, **trobar-se**, **veure's** i alguns altres.

Perquè aquests verbs **funcionin com a còpules**, però, han d'anar seguits, en el seu predicat, d'algun dels següents sintagmes: **SN**, **SAdj**, **SPrep**, denominats **atributs** quan hi fan aquesta funció. L'**atribut** actualitza la **naturalesa nominal** d'aquesta estructura de predicat, és a dir la converteix realment en un Predicat Nominal. Perquè, sense atribut, els verbs que podrien funcionar com a còpula es constitueixen en **V**. i, per tant, en nuclis de veritables predicats verbals (és a dir, dels que sí afegeixen concepte), i esdevenen aleshores verbs de predicació completa. (V.gr.: “L'ésser **és** = existeix”, “I què hi fa? — Res, s'**està** allà = no s'hi mou, només hi roman sense fer res”).

Vegem ara alguns exemples de Predicat Nominal actualitzats per diverses estructures d'atribut: “Joan no **és fuster (SN)**”, “Aquell **sembla boig (SAdj)**”, “Les taronges **són de Sóller (SPrep)**” o “Els professors **estan sense feina** (també amb **SPrep**)”. Però també, en certa manera, a frases de l'estil, “Ell **treballa cansat**” o “Anit **dormia tranquil**”, si consideram l'estructura d'aquests dos darrers enunciats com de predicat d'aquells tipus **mixt** o **híbrid**, i com una variant possible de la dels atributius.

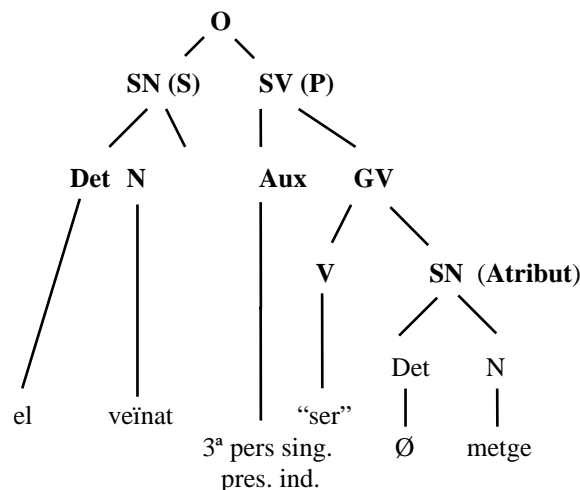
D'altra banda, pot sorprendre la consideració del **SPrep** com a **atribut** (V.gr.: “La música és **de Wagner**”, “Alguns estan **amb grip**”). I, sens dubte, els sintagmes dels nostres exemples són autèntics atributs, que la gramàtica transformacional s'explica per la modificació, quan s'articulen així en l'estructura superficial, del que ben bé podria equivaler a **SAdj** (V.gr.: “de Wagner = **wagneriana**”, “amb grip = **griposos**”).

Segons l'esquema anterior, idò, distingirem tres possibles estructures de Predicat Nominal (PN):

1.1. Còpula + SN (atribut)

El SN aquí pot estar constituït per un nom personal, per un pronom, per un infinitiu, seguits o no d'altres sintagmes d'expansió². [V.gr.: “Els **són mestres** (atribut)”, “Qui t’havia telefonat **era jo** (atribut)”, “Ell no **ho semblava** (atribut)”, “Això sí que **és córrer** (atribut)”, “Aquell **era un bevedor** (atribut) **sense control** (complement d’expansió que explica circumstància)”].

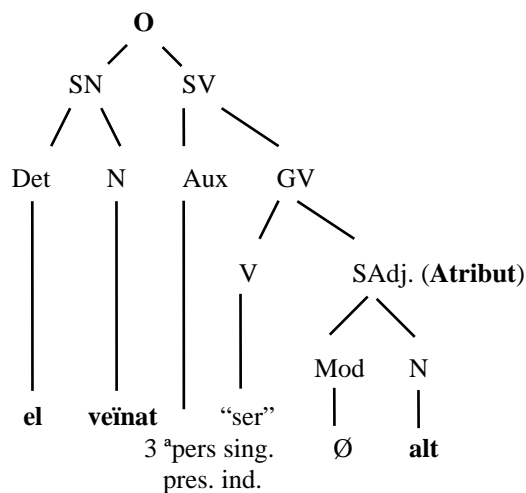
1- [O → SN (S) + SV {P → Cop. + SN (atribut) }]: “**El veïnat és metge**”

1.2. Còpula + SAdj (atribut)

En aquesta funció d'atribut pot actuar no solament l'adjectiu, seguit o no d'altres sintagmes, sinó també l'oració relativa. (V.gr.: “El pa **està dur** (atribut) com una pedra”, “Els **són qui han provocat l'escàndol** (atribut)”).

2- [O → SN (S) + SV {P → Cop. + SAdj (atribut) }]: “**El veïnat és alt**”

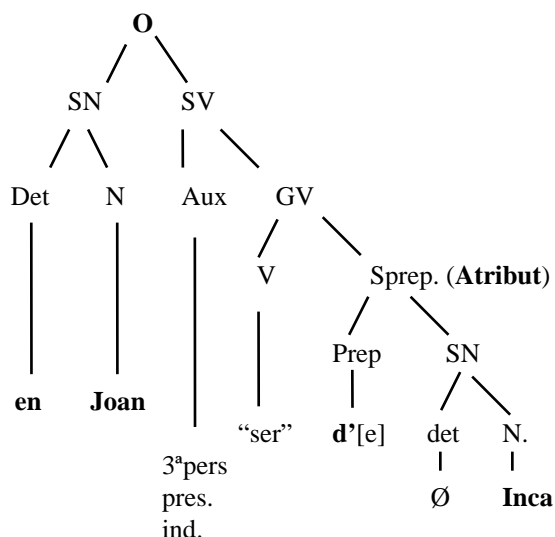

² Això és, com veurem més envant, tot quant complement apareix a l'oració sense formar part directament del **predicat** de **base** o estructura mínima que caracteritza la natura d'un predicat (Nominal/Verbal; Transitiu/ Intransitiu; Actiu/Passiu)

1.3. Còpula + SPrep (atribut)

Com ja hem insinuat abans, poden ser atributs els **Sprep** equivalents a adjectius, i aquests sintagmes també poden acabar constituint tota una oració subordinada (proposicions relatives) (V.gr.: “S’han quedat **sense un duro** (atribut=peLAT)”, “Ell és **dels qui no fan mai res** (atribut= un aturat, indecís)”).

3- [O → SN (S) + SV {P → Cop. + SPrep (atribut) }]: “**En Joan és d’Inca**”

2. Predicat verbal

Constituït fonamentalment per un **verb no copulatiu (V)**, és a dir del tipus que anomenam de **predicació completa** (perquè aporta a l’oració una significació irrenunciable que, si la hi suprimim, a diferència de la còpula, la frase ja no significaria el mateix; per tant, actuen com al **nucli morfològic i semàntic** de l’oració), el Predicat verbal també pot regir³ d’altres complements, com ara SN i/o Sprep. (V.gr.: “Els jornals no **satisfan**”, “Els jornals no **satisfan** els obrers”, “Els jornals no **satisfan** en les condicions actuals”).

Dins el Predicat verbal, el SN i el Sprep hi poden realitzar les següents funcions: Complement Directe (**CD**), Complement Indirecte (**CI**), Complement Circumstancial (**CC**) —denominacions que ja recollia la gramàtica tradicional— i Suplement (**Sup**).

L’aspecte fonamental a descobrir, ara, en l’anàlisi d’un predicat verbal és quina natura té, ja que, segons sia el comportament del verb de predicació completa respecte de la seva **necessitat de complementació**, donarà lloc a una o altra **estructures incompatibles**. En això, és determinant el fenomen

³ Això és, pot sol·licitar, per completar el seu sentit, que l’acompanyi un determinat tipus de complement.

de la **transitivitat**⁴, és a dir, la capacitat que té un **verb**, quan és **transitiu**, d'expressar cap a quin objectiu porta la seva acció i la possibilitat, idò, d'actualitzar-se com a tal a través d'un CD o OD, deixant ben clar dins la seva oració quin és, en fi, l'objecte o "víctima" de l'acció del subjecte. Notem com, a la frase "En Joan ⇨ menja ⇨ pomes", hi podem descriure, amb la claredat que permeten unes fletxes, cap a on **transita directament** l'acció o procés verbal; des d'on parteix —el subjecte— i sobre on se situa —l'objecte directe—; o sigui, qui la fa (S) i qui la pateix (CD), l'acció; perquè "menjar" és evidentment una acció transitiva i, quan "en Joan" acabi, de la pobra "víctima" de la seva acció no en quedarà gairebé res. Serveixi aquesta petita broma de la víctima per entendre què ve a expressar el concepte de CD, i també la idea de transitivitat que no tots els verbs poden explicitar, i que, per contrast, donarien lloc al fenomen estructural de la **intransitivitat** (o, conseqüentment, d'una incapacitat del verb per expressar tal cosa dins la seva oració).

Aprofitem ara per desfer un gran embull molt estès: els verbs transitius són els que poden dur CD; i els intransitius, els que no. Simplement. Perquè, contràriament al que molts alumnes pensen en reduir el problema a una falsa contraposició CD/CI, la categoria funcional anomenada Complement Indirecte (CI), no té cap relació estructural amb aquesta part del problema que explicam. La figura funcional del CI no és sinó, quan apareix, una peça complementària situada en una altra òrbita de l'oració.

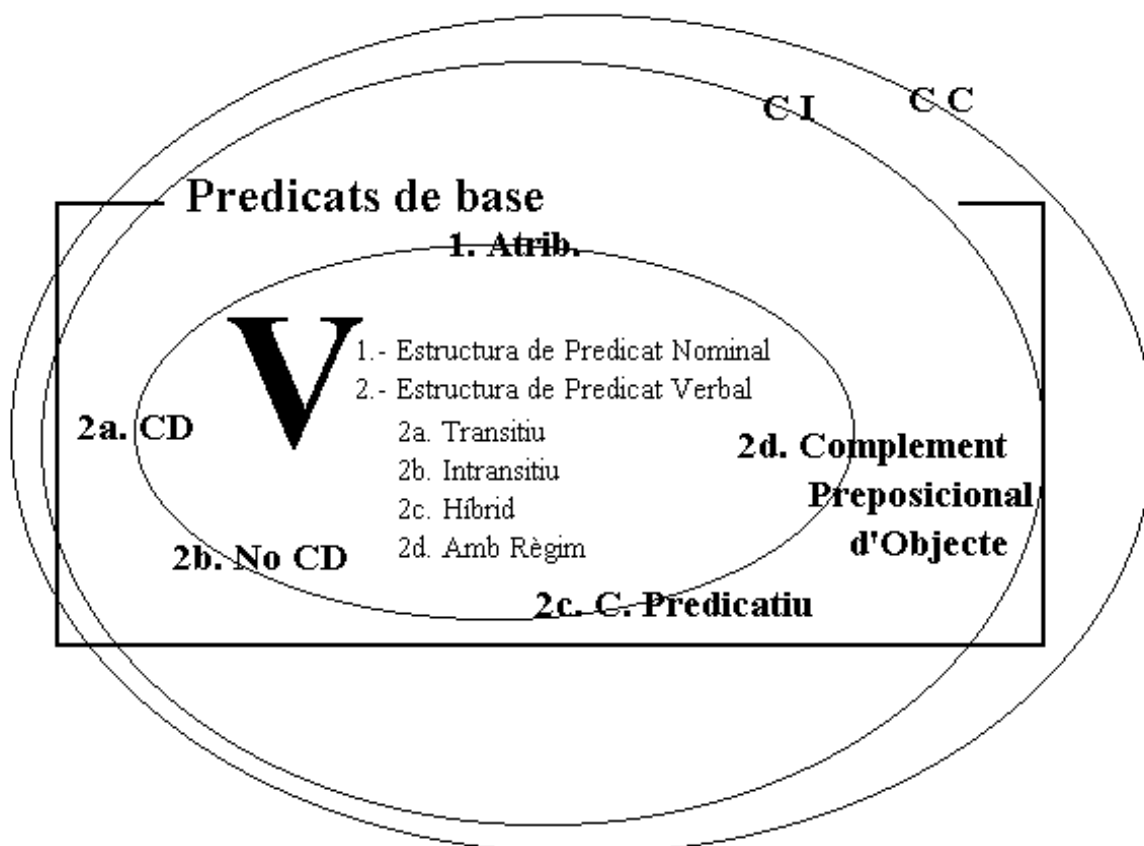
De fet, podríem dir que el nucli del predicat (sigui V. o Còpula) articula la seva oració d'acord amb les seves necessitats expressives més urgents, actualitzant així una possible natura nominal (si és còpula) o verbal (si no n'és), i encara, en aquest darrer cas, una natura transitiva (si pot dir-nos on vol anar a parar la feta que expressa) o intransitiva (si no n'és capaç). I és, posteriorment, que l'oració completaria, si convé, el seu significat a base d'**expandir**⁵ el seu predicat amb d'altres informacions complementàries (d'altres complements), però que ja no tenen res a veure amb aquest problema de la natura del predicat i que se situen com en unes òrbites exteriors, òrbites que poden aparèixer en tot tipus de predicat (nominal i verbal) quan aquests necessiten expressar bé el destinatari o beneficiari de l'acció (CI), bé les circumstàncies que l'envolten (CC).

Entès el problema de les diverses òrbites de la construcció de sentit d'una frase, podem resumir-lo perfectament a través del gràfic següent, que prova de dibuixar totes les òrbites possibles de tots els predicats possibles, fent especial atenció que la primera d'elles, la situada més prop del nucli verbal,

⁴ A part del nostre saber pràctic de l'idioma com a parlants, afortunadament comptam amb la informació que, al respecte, proporcionen els diccionaris, en expressar quines accepcions són transitives i quines no i, per tant, intransitives.

⁵ És a dir, d'afegir-hi informació a través d'altres complements: CI, CC...

expressa també la incompatibilitat estructural que s'implica entre natures de predicat diferents.

D'una banda, idò, el SV pot construir-se o bé amb alguna modalitat d'estructura 1 (de Predicat Nominal, cosa que exclouria qualsevol altra de les possibles de Predicat Verbal); o bé, precisament, amb alguna de les possibilitats de l'estructura 2, i que, òbviament, exclouria la 1, i, a més a més, suposaria certa exclusió d'algunes d'elles entre si mateixes, com ara:

— La **2a. Transitiva** (amb possibilitat de CD: “L’arquitecte estudià el projecte”; i també sense expressar-lo: “Na Maria mira”) **amb** la **2b. Intransitiva** (sense aquella possibilitat de CD: “El metge viaja a Barcelona”) **i amb** la **2d. construïda amb Règim Preposicional**⁶ (això és, amb Suplement o dit també Complement Preposicional d’Objecte: “Parlam **de llengua**”).

— Mentre que la **2c. dita de Predicat Mixt o Híbrid** (amb expressió d’un complement semblant a l’atribut, però que anomenam Complement Predicatiu: “Na Joana baixa cansada) **no** ho és tant, d’excloent, **respecte de**

⁶ En ocasions, és ben fàcil de percebre com l’expressió de l’**objecte** de l’acció verbal s’estructura a través d’un **SPrep.**, és a dir, amb un **complement** que vol introduir-se **amb** una **preposició característica** i que sempre és la que el propi verb reclama per completar el seu sentit oracional (V.gr.: “Accediren a la petició”, “Em record de tu”, “Penses molt en ella?”). Són verbs, idò, amb necessitat expressiva d’un **Règim Preposicional**. El tipus de complement que reclamen, així expressat, sembla aportar a l’oració una idea similar a la que aconduïx un CD dins un Predicat Transitiu. I, tanmateix, no és CD. S’anomena **Suplement** o **Complement Preposicional d’Objecte**. I són estructures que, introduïdes per la preposició que ens demana el verb, hi presenten aquesta gran diferència: el CD, en català normatiu, no va mai introduït per cap preposició, excepte en expressions redundant i en d’altres solucions excepcionals que ja veuríem més envant.

la **transitiva** (2.a i 2c: “Na Joana baixa el carrer cansada”) ni de la **intransitiva** (2.b i 2.c: “Na Maria ve dormida”).

Llavors apareixerien, si de cas, les figures de **CI** i **CC**, situades en les òrbites més exteriors de qualsevol estructura (sigui nominal o verbal), actuant com a complementàries. Poden, per tant, aparèixer o no, i en qualsevol mena d'estructura i modalitat.

Vegem-ho amb un parell d'exemples d'estructures bàsiques:

1. amb CI⁷ i CC: “Na Maria **ens** (CI) sembla més estúpida cada dia (CC)”

2.a amb CI i CC: “L'arquitecte **ens** (CI) estudià el projecte al seu despatx (CC)”

2.b. amb CI i CC: “El metge **els** (CI) viatja a Barcelona (CC)”

2.c. amb CI i CC: “Na Joana **vos** (CI) baixa cansada per l'escala (CC)”

2.d. amb CI i CC: “**Ens** (CI) parlam de la llengua dins l'aula (CC)”,
o encara:

2.a i 2c amb CI i CC: “Na Joana **vos** (CI) baixa l'escala per la barana (CC)
ben cansada”

2.b i 2.c amb CI i CC: “Na Maria **ens** (CI) ve dormida al Centre (CC)”

Per fer més clara, encara, l'estructura oracional i aquesta manifestada diversitat de possibilitats compositives en el seu predicat, ara assajarem un altre esquema on apareixeran totes les categories sintàctiques admissibles, organitzades per ordre d'aparició oracional, i mirant d'encolumnar-hi aquelles opcions que s'exclouen mútuament.

ORACIÓ					
		PREDICAT (2)			
		Òrbita 1		Òrbita 2	Òrbita 3
SUBJECTE (1)	A l'oració de Predicat Nominal (3)	Verb Copulatiu (4)	PREDICAT NOMINAL o ATRIBUT	Complement Indirecte (11)	Complements Circumstancials (12)
	A l'oració de Predicat Verbal (6)	Verb (de predicació completa) (7)	Complement Directe (8)		
			Complement Predicatiu (9)		
		Complement Preposicional d'Objecte (10)			

⁷ Notau com és de fàcil de fer entrar a l'oració el concepte de CI, just a través d'un pronom personal feble d'aquells que aporten la idea que, des de la gramàtica llatina, anomenam **datiu ètic** o **de participació**, que explica la integració, com a beneficiari o destinatari de l'acció, d'una altra persona gramatical.

Cercau ara, en aquestes notes posteriors, les explicacions de resum particulars de cadascuna de les categories que poden integrar l'oració.

REMARQUES:

- 1.- El **subjecte** és l'entitat a qui l'emissor atribueix l'acció del verb: "**Aquest edifici és alt**", "**Ahir va arribar en Joan**". La categoria gramatical que hi domina és el **nom** — per això, en diem de la seva estructura **Sintagma Nominal (SN)**— al qual poden acompanyar d'altres categories gramaticals (**det.**, **art.** o **adj.**)
- 2.- El **predicat** és, precisament, allò que l'emissor declara del subjecte, bé afirmant, bé negant-ho: "**Aquest edifici (no) és alt**", "**Ahir (no) va arribar en Joan**". La seva categoria gramatical bàsica és el verb.
- 3.- L'oració de **Predicat Nominal** és la que presentarà, com a categoria gramatical principal, un nom (adjectiu o substantiu, o pronom) o un estructura equivalent (com en el cas amb SPrep. explicat): "**Aquest edifici (no) és alt**", "**Aquella dona sembla la secretària de l'institut**", "**Aquella dona ho és**", "**Na Maria és de Montuïri**".
- 4.- El **verb copulatiu** o **còpula** és el que serveix d'enllaç entre el subjecte i allò predicat dins les oracions de Predicat Nominal, Copulatives o Atributives: "**Aquest edifici és alt**", "**Aquella dona sembla la secretària de l'institut**"...
- 5.- El **Predicat Nominal** o **Atribut** és allò que l'emissor explica del subjecte dins les esmentades oracions atributives, mitjançant la còpula: "**Aquest edifici (no) és alt**", "**Aquella dona sembla la secretària de l'institut**", "**Aquella dona ho és**", "**Na Maria és de Montuïri**". Com veiem pot presentar una estructuració vària.
- 6.- L'oració de **Predicat Verbal**, contràriament a la copulativa, és aquella on el verb esdevé l'element imprescindible i principal: "**Ahir (no) va arribar en Joan**", "**Escriu una carta a la meva tia**".
- 7.- El **verb de predicació completa** és, precisament, aquell que, en raó del seu contingut, l'emissor selecciona per aclarir-nos l'acció del subjecte: que "**algú (en Joan) va arribar**", que "**algú (jo) escriu una carta a algú altre**". És, per tant, fonamental per entendre l'oració.
- 8.- El **Complement Directe (CD)** és l'element funcional que completa el significat del verb, quan aquest és transitiu: "**Escriu →una carta a la meva tia**". Apareixeria al voltant de la primera òrbita d'un verb transitiu.
- 9.- El **Complement Predicatiu (CPred.)** és aquella categoria pròpia de les **estructures mixtes** o **híbrides** de predicat, resultant, com diem, de la fusió de les dues natures de predicat (nominal i verbal) explicades a dalt. Formalment es construeix amb un adjectiu, o amb un substantiu, que simultàniament amplien el significat, per una part, del verb i, per altra, del subjecte o bé del CD: "**Ella caminava tranquil·la**", on l'adj. "**tranquil·la**" completa el verb "caminar" com ho faria un adv. (= tranquil·lament") i, alhora, el subjecte "ella" amb el qual, fixau-vos, com concorda en gènere i nombre; o "**Trob l'arròs salat**", on l'adj. "**salat**" modifica, com una circumstància, el verb "trobar" i, simultàniament, el CD "l'arròs", amb el qual també concorda en gènere i nombre. Cal remarcar, idò, el fenomen de la concordança gramatical entre l'atribució (el CPred.) i l'element atribuït (Subj. o CD).
- 10.- El **Complement Preposicional d'Objecte** o **Suplement** és, com explica la nota 12, aquell que exigeixen alguns verbs per indicar, a través d'una preposició, l'objecte sobre el qual recau la seva acció: "**Es dedica a la música**".
- 11.- El **Complement Indirecte (CI)** completarà, en una segona òrbita, el predicat d'aquell verb (copulatiu o verbal) que necessiti indicar qui és el destinatari o

receptor de dany o profit de l'acció, estat o concepte expressats pel nucli: "Escric una carta a la meva tia".

- 12.- Els **Complements Circumstancials (CC)** apareixen, si de cas, en una darrera òrbita per afegir el decorat auxiliar del predicat. Poden, per tant, explicar infinitat d'aspectes, entre els quals destacam: l'**autor**, en el cas de les **oracions passives** ("La pobra criatura fou assassinada **per un desequilibrat**"), a través d'un anomenat **Complement Agent (CAg.)** i que, en la veu activa, ocuparia la posició del subjecte ("**Un desequilibrat** assassinà la pobra criatura"); o la **manera**, amb un complement circumstancial dit així de manera (**CCM**) ("Escric **pausadament**"); la **companyia**, amb un **CCC** ("Et passeges **amb els amics**"); el **lloc**, amb un **CCL** ("Ha anat **a València**"); el **temps**, amb un **CCT** ("Ahir va arribar en Joan"), i, en definitiva, un etcètera tan llarg que no val la pena ni de sistematitzar. Basti, idò, interpretar-los com a conductors de les significacions de circumstància que completen l'oració des del predicat.

Finalment, perfillem l'estudi de l'expansió verbal, amb unes notes sobre els diversos complements.

a. Complement Directe (CD)

Normalment, atret pel verb per completar la seva oració i actualitzant la seva natura transitiva, funcionarà com a **CD** un **SN** del predicat verbal, sempre que el nucli del tal predicat sigui un **verb** dels que hem anomenat **transitiu**. (V.gr.: "Volem **raïm**", "Esclarir **dubtes**"). El CD català, a diferència del castellà, no usa cap preposició per introduir-se. Però, com ja hem insinuat abans, un **SPrep** també podria actuar com a **CD**, encara que només en ocasions d'expressió pleonàstica (quan es representa més d'una vegada dins l'oració una mateixa informació) i en d'altres ocasions igualment excepcionals, cas en el qual la preposició serà necessàriament "a". (V.gr.: "La cerquen, a ta mare").

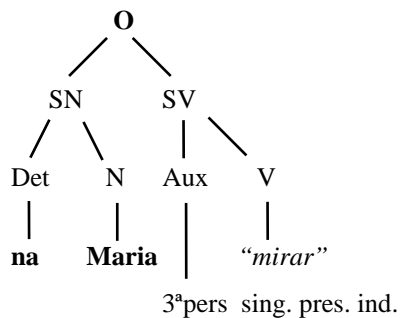
No és habitual el SN del Predicat Verbal en funció distinta de CD, tot i que es poden donar certs circumstancials (V.gr.: "Hem caminat tres hores (**CCT**)").

A més, a banda del substantiu, poden funcionar com a CD: un pronom, un infinitiu, una oració substantiva o completiva i una relativa substantivada. (V.gr.: "**Ho** expressa", "**Els** admiren", "Volen **descansar**", "Prefereixen **callar**", "Exigeixen **que s'acabi**", "Interroguen **els qui han participat** a la reunió").

El CD exhibeix relació estreta amb el **Suplement (Sup)** o **Complement Preposicional d'Objecte**, el qual, emperò, està sempre constituït per un **SPrep**, com hem vist i encara veurem, a causa del **règim preposicional** que l'atreu al verb. Vegem-ne encara unes quantes anàlisis.

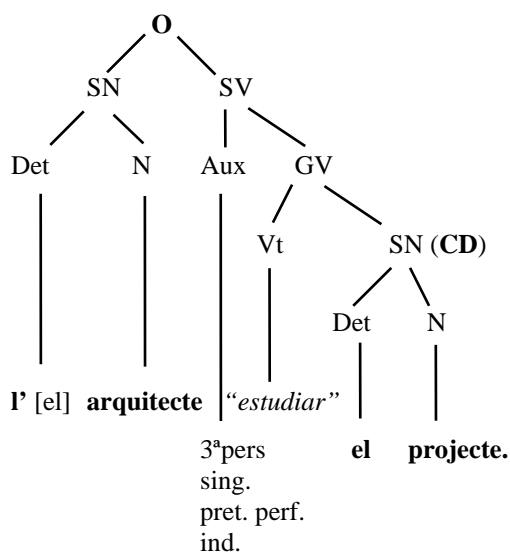
4- [O → SN (S) + SV {P → V}.]: **“Na Maria mira”**

a) Verb transitiu sense CD

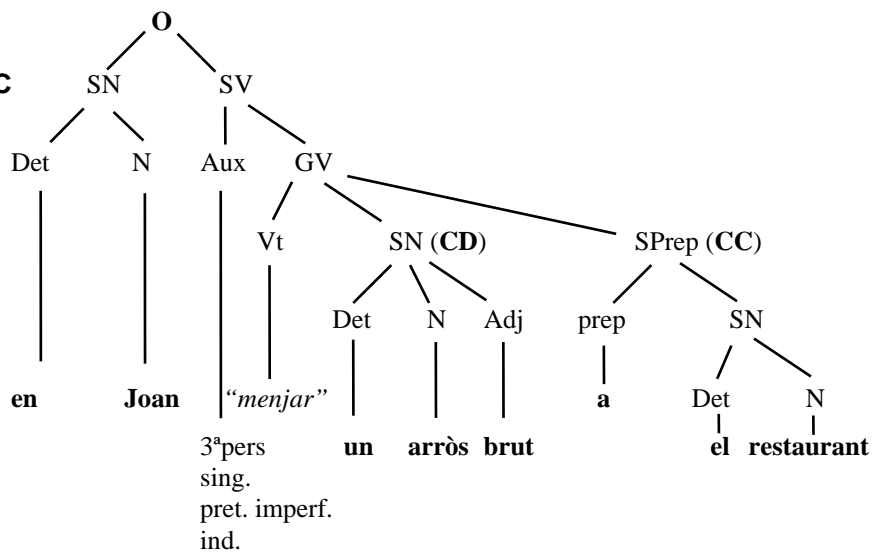
5- [O → SN (S) + SV {P → Vt + SN (CD) }]: **“L’arquitecte estudià el projecte”**

b) Verb transitiu amb CD

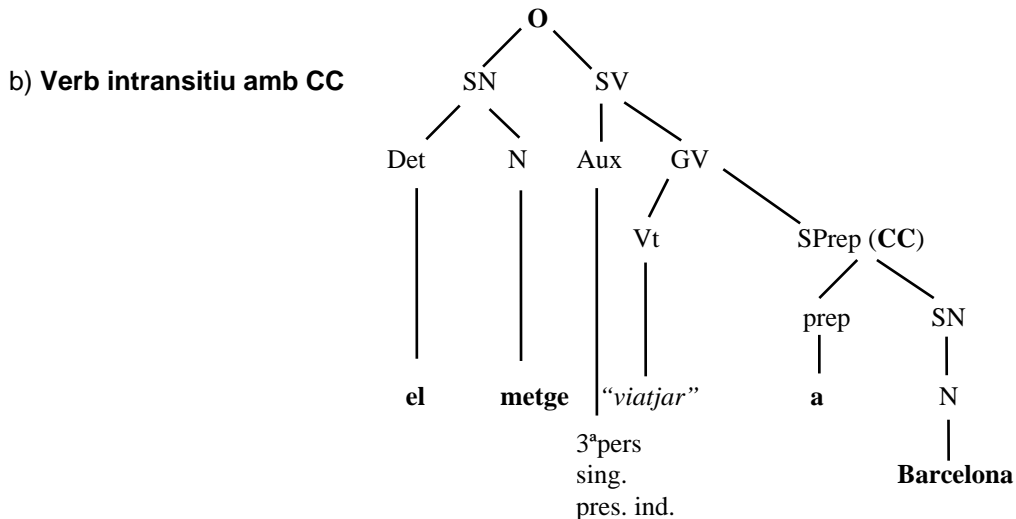

6- [O → SN (S) + SV {P → Vt + SN (CD) + Sprep. (CC) }]:
“En Joan menjava un arròs brut al restaurant”.

b) Verb transitiu amb CD i CC

7- [O → SN (S) + SV {P → Vi + Sprep. (CC) }]: “**El metge viatja a Barcelona**”.

b. Complement Indirecte (CI)

És, de dins del **SV**, aquell **SPrep** que, introduït per la preposició **a**, **per**, o **per a**, expressa la persona o cosa que rep la significació del V, com a destinatari o beneficiari final del procés verbal (i no com a objecte, cosa que expressaria l'anterior complement explicat). Admet també la pronominalització, mitjançant formes de pronom àtones, que transformen el **SPrep.** en **SN** (V.gr.: “Escriu **a un desconegut**”, “Treballen **per als rendistes**”, “**els** ho diré”, “**la** hi duré”).

c. Complement Circumstancial (CC)

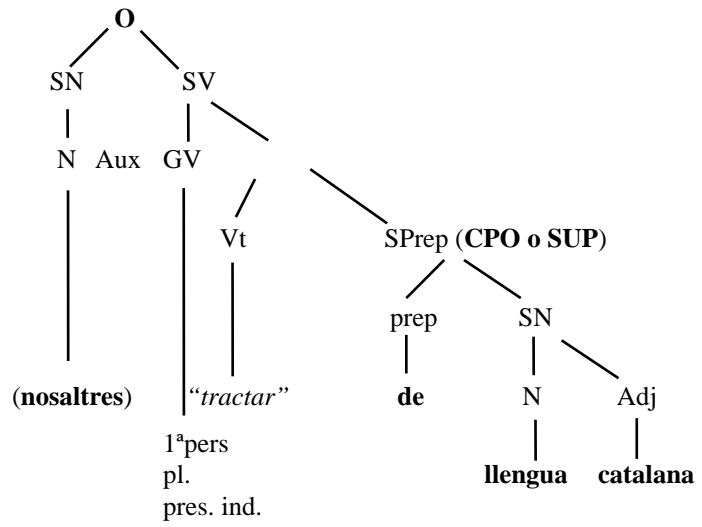
La major part dels **SPrep** —tant oracionals com no—, més algun **SN** i els adverbis del **SPred** funcionen com a **CC**, indicant “circumstàncies” de l'acció verbal. El **CC** admet la pronominalització sols mitjançant les formes de pronom adverbial “**en**, **hi**”. (V.gr.: “Torna **a casa**”, “Fuig **de pressa**”, “Cau **per l'escala**”, “descansa **els diumenges**”, “Parla **molt**”, “Corre **lleugerament**”, “**Tot i ser abril**, fa una bona gelada”, “Respon **sense que li hagin demanat**”, “**Hi** habiten”, L'**en** treuen, **d'allà**”).

d. Suplement (Sup) o Complement Preposicional d'Objecte (CPO)

Anomenam **Sup** o **CPO** el **SPrep** del Predicat Verbal —normalment introduït per les preposicions **a**, **de**, i **en** — que, amb un valor ben determinant dins l'oració i atret per la significació verbal, tanmateix, no es pot considerar **CD** ni **CI**. El **SPrep** en qüestió pot ser oració substantiva i així mateix transformar-se en els pronoms **en**, **hi**. (V.gr.: “No s'adona **del que passa**”, “tractam **de llengua catalana**”, “se'**n** peneixen”, “S'**hi** exerciten”).

8- [O → SN (S) + SV {P → V + Sprep. (Sup) }]: **“Tractam de llengua catalana”**

b) Verb amb CPO o Sup

Funcions del verb “ésser”. La veu passiva.

El major grau de gramaticalització d’**“ésser”** el tenim en les formes verbals de passiva, on **el verb esdevé pur auxiliar**, i **en funció sintàctica**, a més, **pròxima a l’atributiva** (V.gr.: “Ha estat aprovada l’acta en la reunió”).

De tota manera, i tal com magistralment ha analitzat Joan Coromines, les llengües romàniques del sud, i entre elles el català, rebutgen la construcció passiva amb **ésser**, sobretot en el present, especialment amb verbs perfectius (**deixar, dir, rentar, edificar, descalçar, obrir, tancar**, i molts d’altres més). Amb aquests verbs, només seria viable la passiva amb **esser** en el passat i en el futur (V.gr.: “Ell és estimat pel seu germà”, però no “La porta és oberta pel porter”).

Notem que sovint expressions com “la porta és tancada” o “la roba és rentada” són realment atributives, amb **valor perfectiu** — que és un valor específic que el verb «esser» pot exercir en català, i que, en castellà, correspon a “estar” —

A fi de comptes, les construccions de passiva amb **esser** no haurien d’utilitzar-se sinó amb circumspecció i ben rarament. En el seu lloc, la construcció genuïna catalana és la **passiva pronominal** (o **impersonal** amb el morfema “**es**”). [V.gr.: “la porta s’obri, els llibres es deixen, la casa s’edifica”...]

ANNEX 1

Esquema de les regles sintàctiques de reescriptura per a l'anàlisi transformacional d'un enunciat

O → **SN + SPred/SV**

SN → **[Det] + N + [Adj.]**

Det = determinant (*)

Adj = adjacent (*)

Alguns autors apleguen sota la mateixa denominació ambdues categories

“Det = determinadors”

SV → **Aux + GV** →

[Aux = morfemes verbals]

[GV = grup verbal: lexema verbal + expansió del predicat]

1. V.Cóp. +

(Atribut)

SN.

SAdj.

SPrep.

2. V.

3. Vt + SN (OD) + [SPrep...]

4. Vi + [Sprep.]¹ + [SN...]²

1.- [On SPrep pot ser *complement* (OI), però també podria ser *aditament* (CC)]

2.- [On SN no pot ser *implement* (OD)]

* Hem de considerar també d'altres possibles estructures de predicat verbal:

5. V. + [Sprep...],

on V., nucli lèxic i morfològic de la predicació, atreu un SPrep., en funció anomenada de Suplement, una mena de Règim Preposicional del Verb, d'expansió atreta directament per l'estructura de significació verbal i que no és ni OI ni CC, ni tampoc OD. Exemples:

— “Tracten de sintaxi”; “Se 'n penedeixen, d'això”.

I aquella altra que presenta una estructura mixta o híbrida entre el predicat d'estructura nominal i el predicat pròpiament verbal, ja que inclou a l'expansió un **MODIFICADOR BIVALENT** (que predica simultàniament sobre dos nuclis: sobre el verb i sobre un nucli nominal):

— “Na Maria baixa cansada”

** Tot quant apareix tancat dins claudàtors [] són elements sintagmàtics d'expansió del nucli i, per tant, accessori dins l'estructura bàsica.

Taula

Funcions oracionals en el grup de predicat.....	1
1. Predicat atributiu o nominal.....	2
2. Predicat verbal	4
a. Complement Directe (CD).....	9
b. Complement Indirecte (CI).....	11
c. Complement Circumstancial (CC)	11
d. Suplement (Sup) o Complement Preposicional d'Objecte (CPO)	11
Funcions del verb "ésser". La veu passiva.	13